

Nieuwsbrief SKES, jaargang 2024, nummer 3

Beste lezer,

De derde nieuwsbrief van de SKES! Deze nieuwsbrief staat ook nu weer in het teken van de restauratie van het Maarschalkerweerdorgel in de Petrus & Paulus basiliek van Paramaribo. We hopen op uw interesse en vragen u vooral ook om deze nieuwsbrief te delen met andere geïnteresseerden in dit bijzondere project. Hoe groter het draagvlak voor het werk van onze stichting wordt, des te meer kunnen wij doen voor het klinkend erfgoed in Suriname, voor de eigenaren en vooral ook voor de bespelers en hun achterban. Muziek verbindt en dat is iets wat steeds weer opvalt als we gezamenlijk met de betrokkenen in Suriname en in Nederland verder vorm geven aan onze projecten.

In het voorjaar van 2024 arriveerde bij de orgelmakers Pels & Van Leeuwen in Rosmalen (NL) een container met een groot aantal onderdelen van het Maarschalkerweerd orgel uit Suriname. De container bevatte de grotendeels gedemonteerde windladen, mechanieken, speeltafel en al het metalen pijpwerk.

De speeltafel wordt gereedgemaakt voor verscheping naar Nederland

De reden om deze onderdelen alsnog in Nederland te restaureren in plaats van in Paramaribo had mede te maken met de slechte toestand van de windladen zoals die bij demontage werd aangetroffen en het vele werk dat nog aan het metalen pijpwerk zou moeten gebeuren. Daarnaast bleek het uiteindelijk ook zinvoller om dan gelijktijdig de speeltafel met bijbehorende mechanieken in Nederland te restaureren. Ook speelde een grote rol dat door de Corona pan-epidemie de werkzaamheden enorm vertraagd waren en steeds sterker de behoefte werd gevoeld om de werkzaamheden voortvarender te kunnen aanpakken. Dat zou feitelijk alleen kunnen als een belangrijk deel van het werk toch in Nederland zou kunnen worden uitgevoerd in de werkplaatsen van de orgelmakers.

De windladen bleken gedurende de coronaperiode in de opslag aanzienlijke waterschade te hebben opgelopen waardoor herstel ter plekke niet meer mogelijk bleek; de schade was groot en de laden moesten, om ze goed te kunnen restaureren, volledig gedemonteerd worden om alles opnieuw duurzaam en tropenbestendig te kunnen verlijmen.

Ook het werk aan de speeltafel, die door de verbouwing en modernisering in de 60-er jaren van de vorige eeuw in slechte staat verkeerde, zou dusdanig arbeidsintensief zijn dat dat werk niet voldoende efficiënt door de orgelmakers ter plekke zou kunnen worden uitgevoerd.

Omdat in de oorspronkelijke opzet Surinaamse medewerkers aan het project zouden worden gekoppeld die dan ter plekke restauratie-ervaring zouden kunnen opdoen, werd gekeken of in plaats daarvan deze medewerkers een periode in Nederland bij de orgelbouwer zouden kunnen meewerken. De eerste medewerker, Ernst Terborg, kon gedurende 4 weken in de periode juni/juli 2024 in Nederland meewerken en werd succesvol opgeleid om onderhoud aan het pijpwerk te verrichten. Voor een tweede medewerker, Ryan van Ommeren, bleek het helaas niet mogelijk om een visum te verkrijgen om in Nederland een training te krijgen. Besloten is om hem later in het project in te zetten voor werkzaamheden die wel ter plekke in

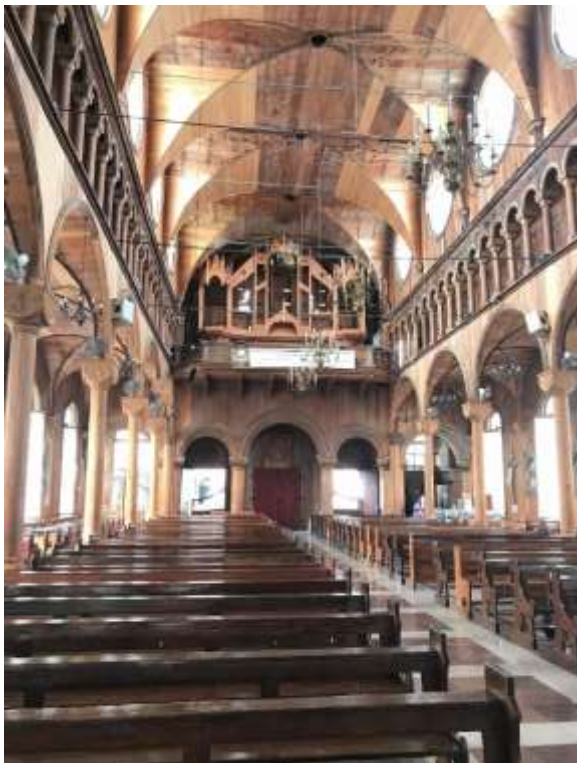
Paramaribo zouden kunnen worden uitgevoerd. Inmiddels zijn alle werkzaamheden aan het orgel of in uitvoering of ingelاند voor de komende periode. Het streven is om alle gerestaureerde onderdelen eind 2025 weer te verschepen naar Suriname. In tussentijd zullen ook in Suriname deelwerkzaamheden worden uitgevoerd door de daarvoor geselecteerde en op te leiden meubelmakers. Dit alles onder supervisie van de orgelmakers en adviseur in Nederland. Ook dit gedeelte van het werk is inmiddels in voorbereiding zodat alles gereed is voor de montage als de in Nederland gerestaureerde onderdelen terug zijn in Suriname.

Het streven is nu om het gerestaureerde binnenwerk in het voorjaar van 2026 in het gerestaureerde en gereconstrueerde orgelmeubel in te bouwen waarna de afronding rond de zomer van 2026 zal kunnen plaats vinden.

Financieel volgen de werkzaamheden de beschikbare middelen en hebben wij er goede hoop op dat de nog ontbrekende gelden in het komende jaar beschikbaar komen. De pijpwerk adoptieactie in Paramaribo is uiterst succesvol geweest; inmiddels zijn al ruim 300 pijpen geadopteerd en is een even groot aantal herdenkingsplaatjes op het gedenkbord in de kathedraal geplaatst. Daarnaast heeft een aantal grote fondsen ruimhartig gedoneerd waarbij in het bijzonder ook de vorstelijke bijdrage van het bisdom Keulen moet worden genoemd. Dankzij hun steun kon de restauratie van het klinkende gedeelte van het orgel geheel gefinancierd worden. Maar ook de bijdrage van particulieren in Nederland was hartverwarmend. De namen van de donerende fondsen en de ruimhartige particuliere schenkingen zullen worden vermeld op een gedenkbord dat bij de ingebruikname van het orgel in de hal van de kathedraal zal worden geplaatst.

Ernst Terborg, onder leiding van adviseur Rudi van Straten, doet onderzoek aan het historische pijpwerk

Training organisten

In het verleden werd tijdens bezoeken van organisten uit Nederland lesgegeven aan Surinaamse organisten van diverse kerkgenootschappen. De inmiddels opgerichte organistenkring in Suriname heeft te kennen gegeven dat zij deze lessen graag meer structureel zouden willen laten plaatsvinden. Door het feit dat de SKES een digitaal studieorgel in de School voor Jong Talent Suriname heeft kunnen plaatsen, wordt er op dit moment regelmatig via internet les gegeven aan, op dit moment, twee organisten van de kathedrale basiliek. De stichting zou het aantal studenten echter graag willen uitbreiden en Nederlandse organisten uitnodigen deze lessen te verzorgen. Ook hiervoor is geld nodig en zoekt de Stichting Klinkend Erfgoed Suriname naar middelen om dit te kunnen financieren.

Geduldig wacht het nu nog lege orgelmeubel in de kathedraal op de terugkeer van het binnenwerk.

Tenslotte

Verder kunt u nog steeds orgelpijpen adopteren waarbij u een naamplaatje voor een geliefde kunt laten maken dat dan een plaats krijgt op het grote herdenkingsbord in de kathedraal. Meer informatie en opgaveformulier vindt u op de website van de

<https://klinkend-erfgoed-suriname.nl/berichten/donatie-orgelpijp>.

QR code scannen met uw camera

De adopties gaan gestaag door, inmiddels zijn er al ruim 300 plaatjes geplaatst!

Nog steeds hebben wij uw hulp hard nodig; voor hartverwarmende support maar vooral ook voor financiële steun. Zonder uw steun zouden deze projecten niet mogelijk zijn geweest en zijn ook de toekomstige projecten niet te realiseren.

Laten we met zijn allen het Surinaamse klinkend erfgoed een nieuwe stem geven, nieuwe kansen voor volgende generaties om dit prachtige erfgoed te omarmen en onderdeel te laten zijn en worden van de Surinaamse muziekcultuur.

Wij danken u nu alvast voor elke vorm van steun en betrokkenheid!

Namens het bestuur van de SKES;

Peter den Ouden, voorzitter

Rudi van Straten, secretaris.

Als u in de toekomst op de hoogte wil blijven van de nieuwe ontwikkelingen en activiteiten rondom dit project dan kunt u zich aanmelden als Vriend van de SKES (minimale donatie: € 25,-) of als geïnteresseerde voor onze nieuwsbrief, en alle andere toekomstige informatie. Om aan te melden, klik op:

**<https://klinkend-erfgoed-suriname.nl/nieuws/26-vriend>
(Of rechtstreeks, per e-mail via: skes.secretariaat@gmail.com)**